

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Lukášem Hlouchem, Ph.D., ve věci

žalobce: R. S.
e. č. X
st. přísl. X
pobytem X

proti

žalovanému: Ministerstvo vnitra České republiky, odbor azylové a migrační politiky
poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 3. 2021, č. j. OAM-454/ZA-ZA11-P16-2020,

takto:

- I. Žaloba **s e z a m í t á**.
- II. Žalobce **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Včas podanou žalobou ke Krajskému soudu v Brně (dále též „krajský soud“) žalobce brojil proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 3. 2021, č. j. OAM-454/ZA-ZA11-P16-2020, e. č. X (dále též „napadené rozhodnutí“), jímž bylo rozhodnuto o neudělení mezinárodní ochrany podle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „zákon o azylu“).

II. Napadené rozhodnutí

2. V rámci odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný nejprve zrekapituloval obsah pohovoru provedeného se žalobcem a dosavadní průběh řízení. Následně se již zabýval tím, proč nejsou v případě žalobce dány důvody pro udělení jednotlivých forem mezinárodní ochrany. V tomto ohledu žalovaný předně zdůraznil, že žalobce neuvedl žádné skutečnosti svědčící o tom, že by byl v zemi původu pronásledován z některého z azylově relevantních důvodů. Naopak výslovně deklaroval, že nemá žádné politické přesvědčení ani nebyl nikdy členem žádné politické strany. Stejně tak žalobce nehovořil o tom, že by veřejně či jinak projevoval své politické názory.
3. Za azylově relevantní žalovaný nepovažoval pouze všeobecnou nespokojenost žalobce nebo jeho rodiny s tamním politickým režimem, popř. hypotetické úvahy o možných následcích za předpokladu, že by žalobce svoji nespokojenost projevil na veřejnosti. Ačkoliv žalovaný s odkazem na opatřené informace o zemi původu připustil určitý deficit v oblasti respektování a ochrany lidských práv, nelze z toho dovozovat právo na udělení azylu či doplňkové ochrany každému, kdo není s politickým systémem v Kazachstánu osobně spokojen. Žalobce ostatně v zemi původu žádné problémy neměl a opakovaně z ní bez problému vycestoval. Jeho obavy z návratu do vlasti jsou proto zcela nepodložené.
4. Ve vazbě na azylový příběh žalobce pak žalovaný neshledal důvody pro udělení azylu či doplňkové ochrany ani z jiných zákonem předvídaných důvodů. K tomu doplnil, že úmyslem žalobce bylo dosáhnout legalizace pobytu na území České republiky, když pozbyl své dosavadní pobytové oprávnění a nebyl si opakovaně schopen vyřídit vízum strpění. Za tímto účelem však nelze zneužívat institut mezinárodní ochrany, který je vyhrazen pro jiné životní situace a případy.

III. Žaloba

5. V žalobě bylo namítáno, že napadené rozhodnutí bylo vydáno v rozporu se zákonem, neboť žalovaný nedostatečně zjistil skutkový stav věci a azylový příběh žalobce bagatelizoval. Naopak žalovaný vycházel z toho, že žádost o mezinárodní ochranu byla podána účelově, aniž by se náležitě zabýval politickou a bezpečnostní situací v zemi původu.
6. K tomu žalobce doplnil, že v Kazachstánu došlo nedávno k potlačování demonstrací a dílčím změnám spočívajícím v zesílení represí vůči majetkově lépe situovaným občanům, a to kvůli obavě z možného financování protidemokratického úsilí. Jelikož se žalovaný těmito otázkami dostatečně nezabýval, nemohl řádně posoudit, zda žalobci v případě návratu do vlasti hrozí nějaké nebezpečí či nikoliv. Napadené rozhodnutí tak zatížil vadou nepřezkoumatelnosti.
7. Z výše uvedených důvodů žalobce navrhl, aby krajský soud napadené rozhodnutí jako celek zrušil.

IV. Vyjádření žalovaného

8. Žalovaný ve svém vyjádření uvedl, že s podanou žalobou nesouhlasí. Co se týče uplatněných námitek, žalovaný v zásadě zopakoval argumentaci obsaženou v odůvodnění napadeného rozhodnutí. Konkrétně zdůraznil, že žalobce svoji žádost opíral pouze o ničím nepodloženou obavu z možné represe ze strany státní moci, se kterou neměl nikdy žádné problémy ani nebyl jakkoliv politicky aktivní. Na tom nemůže nic změnit pouze jeho vnitřní nesouhlas či nespokojenost s tamním politickým režimem.
9. Jiné důvody pro udělení mezinárodní ochrany žalobce neuváděl. Z jeho azylového příběhu a pobytové minulosti je naopak zřejmá snaha o legalizaci pobytu na území. Žalovaný tedy uzavřel,

že Kazachstán sice nelze na podkladě opatřených informací označit za zemi s vysokým stupněm demokracie, což však není samo o sobě (bez individuálních okolností) důvodem pro udělení azylu nebo doplňkové ochrany. Proto žalovaný krajskému soudu navrhl, aby žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV. Řízení před krajským soudem

10. Žaloba byla podána osobou oprávněnou (§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“), ve lhůtě stanovené v ust. § 32 odst. 1 zákona o azylu.
11. Krajský soud ve věci nařídil jednání, neboť to žalobce požadoval a pro rozhodnutí bez nařízení ústního jednání nebyly podmínky. Jednání se uskutečnilo dne 30. 8. 2022 za účasti zástupce žalovaného a v neomluvené nepřítomnosti žalobce. Krajský soud konstatoval obsah napadeného rozhodnutí, žaloby a soudního a správního spisu.
12. Ve **správním spisu** se nachází zejména předávací protokol (včetně kopie cestovního dokladu žalobce), opis z evidence rejstříku trestů fyzických osob, záznam o poskytnutí údajů k žádosti o udělení mezinárodní ochrany a pohovor k dané žádosti ze dne 3. 8. 2020.
13. Z těchto podkladů vyplývá, že žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu z důvodu všeobecného omezování občanských práv a svobody projevu v Kazachstánu. K tomu žalobce během pohovoru doplnil, že do České republiky původně přicestoval na základě studentského víza. Vysokoškolské studium však nedokončil a v roce 2018 byl obviněn a následně odsouzen za spáchání trestného činu spočívajícího v loupežném přepadení a podněcování trestné činnosti. V této souvislosti byl žalobci uložen nepodmíněný trest odnětí svobody na dobu tří let do věznice se zvýšenou ostrahou, který fakticky vykonal v rozsahu dvou let. Po podmíněčném propuštění pobýval na českém území neoprávněně, přičemž neúspěšně žádal o získání víza strpění.
14. Do správního spisu byla dále založena Zpráva Ministerstva zahraničních věcí USA ze dne 11. 3. 2020 o dodržování lidských práv za rok 2019 a Informace OAMP ze dne 25. 5. 2020 – Bezpečnostní a politická situace v zemi původu - Kazachstán. Z protokolu o seznámení se s podklady rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany ze dne 17. 2. 2021 dále vyplývá, že žalobce byl poučen o svých procesních právech ve smyslu ust. § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů. Na dotaz úřední osoby nahlédl do podkladů pro rozhodnutí a uvedl, že s nimi souhlasí. Žádné další skutečnosti neuvedl a ani nenavrhoval, aby byly podklady pro rozhodnutí doplněny. Následně bylo vydáno napadené rozhodnutí.
15. Jelikož účastníci neměli žádné návrhy na doplnění dokazování, krajský soud je ukončil a po vyslechnutí konečného návrhu žalovaného přistoupil k vyhlášení rozsudku ve věci.

VII. Posouzení věci krajským soudem

16. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů (ust. § 75 odst. 1 s. ř. s.) podle skutkového a právního stavu zjištěného s přihlédnutím k čl. 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013, o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (tzv. procedurální směrnice).
17. Žaloba **není důvodná**.
18. Žalobce namítal nepřezkoumatelnost a nezákonnost napadeného rozhodnutí s odkazem na skutečnost, že žalovaný se nedostatečně zabýval bezpečnostní situací v zemi původu žalobce, jehož azylový příběh nesprávně bagatelizoval a označil za účelový. Kromě toho žalovaný

nezohlednil aktuální vývoj v Kazachstánu, který od roku 2020 provází mimo jiné potlačování demonstrací a prosazování represí vůči majetným skupinám obyvatel.

19. Krajský soud nepovažuje námitky žalobce za důvodné, a to z následujících důvodů. Předně je třeba zdůraznit, že věcné posouzení důvodů pro udělení některé z forem azylu nebo doplňkové ochrany se do značné míry odvíjí od toho, co bylo ze strany žadatele o mezinárodní ochranu během správního řízení uvedeno a doloženo. V nyní projednávané věci pak žalobce argumentoval zejména tím, že v Kazachstánu není demokracie, protože zde dochází k porušování občanských práv a svobody projevu. Pokud by žalobce například demonstroval či veřejně projevoval své politické názory, mohl by být uvězněn, zmlácen nebo dokonce usmrcen.
20. Za rozhodující je však podle názoru zdejšího soudu nutné považovat skutečnost, že žalobcovy obavy jsou pouze spekulativní či hypotetické, aniž by vycházely z jeho vlastních zkušeností, aktivit nebo reálných problémů. Naopak žalobce ve své žádosti o mezinárodní ochranu a během následně provedeného pohovoru výslovně uvedl, že nebyl nikdy politicky aktivní a se státními orgány v zemi původu neměl žádné problémy. Z vlasti standardně vycestoval do České republiky za účelem studia češtiny, které nakonec nedokončil. V mezidobí se do Kazachstánu opakovaně navracel, aby zde navštívil svoji rodinu. O mezinárodní ochranu pak požádal poté, co byl podmíněně propuštěn z výkonu trestu odnětí svobody a neúspěšně usiloval o legalizaci svého pobytu v režimu víza strpění.
21. Podle názoru krajského soudu tak žalobce ve správním řízení ani v žalobě nepředestřel žádné okolnosti, které by měly individuální charakter a mohly být s ohledem na jejich povahu podřazeny pod některý z důvodů pro udělení azylu či doplňkové ochrany. Za azylově relevantní nelze považovat pouze subjektivní obavy žalobce z možných následků v případě jeho účasti na demonstracích, kterých se doposud nikdy nezúčastnil. Stejně tak mu nelze udělit mezinárodní ochranu ve vazbě na obecné tvrzení, že jeho rodina patří k sociální skupině, na kterou je blíže nespecifikovaná státní represe zaměřena. Je navíc jen těžko představitelné, že by státní orgány v Kazachstánu bez dalších indicií spojovaly riziko financování nežádoucích aktivit s každou majetkově lépe situovanou osobou, jak bylo v žalobě naznačeno.
22. Takový závěr ostatně nelze dovodit ani z opatřených informací o zemi původu, které byly pořízeny v průběhu roku 2020, protože lze ve vazbě na tvrzení žalobce považovat za aktuální. Z jejich obsahu skutečně vyplývá nižší míra garance a ochrany lidských práv a svobod, včetně omezování svobody projevu a určité formy cenzury. Kromě toho mělo docházet rovněž ke svévolnému zadržení, zatýkání nebo věznění členů politické opozice, kritiků režimu nebo osob pasivně či aktivně zúčastněných na nepovolených protivládních demonstracích. Jak již však bylo uvedeno, žalobce k žádné z uvedených skupin osob nepatří. Nelze pak vycházet z toho, že jakákoliv občan Kazachstánu má právo na udělení mezinárodní ochrany proto, že s tamním režimem vnitřně nesouhlasí, přičemž až v kontextu podání žádosti o mezinárodní ochranu hypoteticky uvažuje o tom, co by se stalo, kdyby své politické názory přece jen veřejně projevil.
23. Naopak nelze bez dalšího dovozovat právo na udělení azylu či doplňkové ochrany ani u takových osob, které již byly na rozdíl od žalobce alespoň určitým způsobem politicky aktivní, jak vyplývá například z rozsudku zdejšího soudu ze dne 13. 7. 2021, č. j. 33 Az 58/2019-37 (odkazovaná rozhodnutí jsou dostupná na www.nssoud.cz): „Pouze nad rámec uvedeného pak krajský soud dodává, že účinnost systému vnitřní ochrany v Kazachstánu je dlouhodobě problematická, o čemž svědčí jak informace a zprávy o zemi původu, tak související judikatura (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 7. 2015, č. j. 4 Azs 114/2015-27). Z toho však nelze bez dalšího automaticky dovozovat nepřístupnost vnitřní ochrany, a to rovněž ve vztahu k osobě žalobce, který nebyl vyjma ojedinelé a zcela pasivní účasti na demonstraci v zemi původu politicky ani veřejně

nijak aktivní. Případnou toleranci nezákonného jednání konkrétního policisty lze proto považovat za stejně nepravděpodobnou jako zájem státní moci na jeho systematickém sledování či pronásledování.“

24. Nad rámec uvedeného dává krajský soud žalovanému za pravdu rovněž v tom, že nelze odhlédnout ani od již popisované pobytové minulosti žalobce, tedy časových a dalších okolností, za kterých byla jeho žádost o mezinárodní ochranu podána. Původní účel vycestování žalobce, jeho opakované a bezproblémové návraty do vlasti a nakonec marné snahy o získání víza strpění opravdu podporují závěr o tom, že podáním žádosti o mezinárodní ochranu sledoval pouze legalizaci pobytu na území, když se mu tohoto cíle nepodařilo dosáhnout jiným způsobem. K takovým účelům však není mezinárodní ochrana určena, neboť slouží pouze k řešení zákonem jasně stanovených problémů a situací, které s azylovým příběhem žalobce nesouvisí (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 11. 2004, č. j. 7 Azs 117/2004 – 57).

VII. Závěr a náklady řízení

25. Ze všech shora uvedených důvodů krajský soud rozhodl o žalobě tak, že ji v plném rozsahu zamítl, jak je uvedeno ve výroku I. tohoto rozsudku.
26. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ust. § 60 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok II.) a žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, respektive ani úhradu nákladů řízení nepožadoval, protože se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává (výrok III.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 30. srpna 2021

JUDr. Lukáš Hlouch, Ph.D., v.r.
samosoudce

OPRAVNÉ USNESENÍ

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Lukášem Hlouchem, Ph.D. v právní věci

žalobce: **R. S.**
státní příslušnost Kazachstán pobytem X

proti **Ministerstvo vnitra České republiky**
žalovanému: sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 3. 2021, č. j. OAM-454/ZA-ZA11-P16-2020

takto:

Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 30. srpna 2022, č. j. 33 Az 16/2021 — 35 se opravuje v datu jeho vydání tak, že správné datum je: „30. srpna 2022.“

Odůvodnění:

1. Krajský soud v Brně (dále jen „krajský soud“) vydal dne 30. 8. 2022 pod č. j. 33 Az 16/2021-35 rozsudek, v jehož závěru v samotném datu vydání rozsudku bylo uvedeno datum 30. srpna **2021**, byť správně mělo být uvedeno 30. srpna **2022**.
2. Podle ustanovení § 54 odst. 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) předseda senátu opraví v rozsudku i bez návrhu chyby v psaní a počtech, jakož i jiné zjevné nesprávnosti. Týká-li se oprava výroku, vydá o tom opravné usnesení a může odložit vykonatelnost rozsudku do doby, dokud opravné usnesení nenabude právní moci.
3. Soud při svém rozhodování vycházel z judikatury Nejvyššího správního soudu, který ve svém rozsudku ze dne 3. 11. 2011, sp. zn. 4 Ads 139/2011 (publikovaného na www.nssoud.cz), uvedl, že „za zjevnou nesprávnost tak může být považována pouze chyba, ke které došlo zjevným a okamžitým selháním v dušení či mechanické činnosti osoby, za jejíž účasti bylo rozhodnutí vyhlášeno či vyhotoveno, a která je každému zřejmá. Zřejmost takové nesprávnosti vyplývá především z porovnání výroku s jeho odůvodněním, případně i z jiných souvislostí.“
4. Při písemném vyhotovení rozsudku v uvedení data vydání rozsudku došlo ke zřejmé nesprávnosti, když správně mělo být uvedeno datum **30. srpna 2022**.

33 Az 16/2021

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 3. října 2022

JUDr. Lukáš Hlouch, Ph.D., v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení: K. M.

